

5

പണവും സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയും



സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും എത്രയെത്ര കൈമാറ്റങ്ങളാണ് ദിനംപ്രതി നടക്കുന്നതെന്ന് നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ? വ്യക്തികൾ, ഉൽപാദന യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ തമ്മിൽ നടത്തുന്ന സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും ഇത്തരം കൈമാറ്റങ്ങൾ സുഗമമായത് പണത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെയാണ്.



ചിത്രം 5.1

സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന് സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്ന എന്തിനെയും പൊതുവെ പണമെന്ന് വിളിക്കാം. സാധന സേവനകൈമാറ്റങ്ങൾ വേഗത്തിലാക്കിയതും വിശേഷീകരണം (Specialisation) സാധ്യമാക്കിയതും പണമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് റബ്ബർ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന കർഷകർക്ക് അതിന്റെ ഉൽപാദനത്തിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ കഴിയുന്നത് അവരുടെ ഉല്പന്നമായ റബ്ബർ പണരൂപത്തിൽ മാറ്റാൻ കഴിയുന്ന തുകൊണ്ടും ആ പണം ഉപയോഗിച്ച് അവർക്കാവശ്യമുള്ള മറ്റ് സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വാങ്ങാൻ കഴിയുന്നതും കൊണ്ടാണ്.

പണത്തിന്റെ രൂപങ്ങൾ അനുദിനം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെങ്കിലും പണമില്ലാത്ത ഒരു സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് ആലോചിക്കാൻ പോലും സാധിക്കില്ല. കാരണം ഉപഭോക്താക്കൾ, ഉൽപാദകർ, വിതരണക്കാർ എന്നീ തലങ്ങളിൽ പണം മനുഷ്യജീവിതത്തെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ പണത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുഗമമാക്കുന്നതിൽ മുഖ്യപങ്ക് വഹിക്കുന്നത് ബാങ്കുകളാണ്. പണത്തിന്റെ ധർമ്മങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഇത് പരിശോധിക്കാം.



ചിത്രം 5.2



ചിത്രം 5.3



ചിത്രം 5.4



ചിത്രം 5.5



ചിത്രങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കൂ. ചിത്രം 5.2-ൽ പറയുന്നത് പണം ഉപയോഗിച്ച് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി എന്നതാണ്. അതുപോലെ എല്ലാ ചിത്രങ്ങളും പണം ചെയ്യുന്ന വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. കൂട്ടുകാരുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് 5.3, 5.4, 5.5 എന്നീ ചിത്രങ്ങൾക്ക് വിശദീകരണം നൽകുക.

പണം സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ എന്തൊക്കെ ഇടപെടൽ നടത്തുമെന്നാണ് ചിത്രം വ്യക്തമാക്കുന്നത്? ജനങ്ങൾക്ക് സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനും വിൽക്കുന്നതിനും വിവിധ സാധന സേവനങ്ങളുടെ വില താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതിനും സമ്പാദ്യം, ആസ്തി എന്നിവയുടെ മൂല്യം

ശേഖരിച്ചു വയ്ക്കുന്നതിനും വായ്പ നൽകുന്നതിനും കടം വാങ്ങുന്നതിനും പണം സഹായിക്കുന്നു.



കഴിഞ്ഞ ഒരു മാസം നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ പണം ഉപയോഗിച്ച് നടത്തിയ സാധന സേവനകൈമാറ്റങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക രക്ഷിതാക്കളുമായി ആലോചിച്ച് തയ്യാറാക്കൂ.

പണത്തിന്റെ പൊതുവായ ധർമ്മങ്ങൾ

വിനിമയ ഉപാധി: സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വിറ്റ് പണമാക്കാനും ആ പണം ഉപയോഗിച്ച് ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വാങ്ങുവാനും സാധിക്കും. ഉദാഹരണത്തിന് അധ്വാനം പ്രദാനം ചെയ്ത് അതിന്റെ പ്രതിഫലം പണരൂപത്തിൽ വാങ്ങുവാനും അതുപയോഗിച്ച് സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വാങ്ങുവാനും സാധിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ എണ്ണമറ്റ ക്രയവിക്രയങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് പണത്തിന്റെ പങ്ക് നിർണ്ണായകമാണ്.



ചിത്രം 5.6

മൂല്യം അളക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധി: എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും മൂല്യം പണരൂപത്തിൽ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ സാധ്യമാണ്. ബാർട്ടർ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഒരു വസ്തുവിന്റെ മൂല്യം മറ്റൊരു വസ്തുവിന്റെ മൂല്യവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുക എളുപ്പമായിരുന്നില്ല. പണം രണ്ട് വസ്തുക്കളുടെ മൂല്യങ്ങളുടെ താരതമ്യം എളുപ്പമാക്കി. വസ്തുവിന്റെ മൂല്യം എന്നത് ക്രയവിക്രയ പ്രക്രിയയിൽ അതിന് നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട വിലയാണ്.

വസ്തുക്കളുടെ മൂല്യം പണ രൂപത്തിൽ അളക്കുന്നത് പോലെ പണത്തിന്റെ മൂല്യം മറ്റു വസ്തുക്കളുടെ രൂപത്തിലും പ്രകടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പണത്തിന്റെ

മൂല്യം എന്നത് അതിന്റെ വാങ്ങൽ ശേഷിയാണ്. സാധനങ്ങളുടെ വില വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ പണത്തിന്റെ വാങ്ങൽ ശേഷി കുറയുകയും വില കുറയുമ്പോൾ പണത്തിന്റെ വാങ്ങൽ ശേഷി കൂടുകയും ചെയ്യും. പണത്തിന്റെ ക്രയശേഷിയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാറ്റം അനുഭവപ്പെടുന്നത് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ പണപ്പെരുപ്പമോ പണച്ചുരുക്കമോ ഉണ്ടാകുമ്പോഴാണ്.

മൂല്യശേഖര ഉപാധി: പണം എല്ലാവർക്കും സ്വീകാര്യമായ ഒന്നായതോടുകൂടി ഏതൊരു വസ്തുവിന്റെയും മൂല്യം പണരൂപത്തിൽ ശേഖരിച്ചു വയ്ക്കാൻ കഴിയുമെന്നായി. ബാർട്ടർ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഇത് സാധ്യമായിരുന്നില്ല. ഇതിലൂടെ എളുപ്പത്തിൽ നശിച്ചുപോകുന്ന വസ്തുക്കൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവയുടെ മൂല്യം പണരൂപത്തിലേക്കോ ആസ്തിയിലേക്കോ മാറ്റി ഭാവിയിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കുന്നു.

ഭാവിയിലുള്ള കൊടുക്കൽ വാങ്ങലുകളുടെ ഉപാധി: ആധുനിക കാലത്ത് പല വ്യാപാരങ്ങളും നടക്കുന്നത് പണമിടപാട് തീർക്കുന്നതിനുള്ള സാവകാശം ലഭിക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടാണ്. നിലവിലെ സാധന സേവന കൈമാറ്റങ്ങളുടെ പണമിടപാടുകൾ പിന്നീട് തീർക്കാം എന്നത് പൊതുവെ ഉപഭോക്താക്കളും വില്പനക്കാരും അംഗീകരിക്കാറുണ്ട്. വായ്പ കൊടുക്കുന്നതിന്റെയും വായ്പ വാങ്ങുന്നതിന്റെയും മൂല്യം പണത്തിൽ അളക്കുന്നത് സാധ്യമാണ്. ഇത് ഹ്രസ്വകാല, ദീർഘകാല വ്യാപാര ഇടപാടുകൾക്ക് ഏറെ സഹായകരമാണ്.



പണത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ

പൊതുവെ അംഗീകരിക്കപ്പെടുക, സ്വീകരിക്കപ്പെടുക എന്നതാണ് പണത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന സവിശേഷത. മറ്റെന്തെല്ലാം സവിശേഷതകളാണ് പണത്തിനുണ്ടാകേണ്ടത്? ചർച്ച ചെയ്ത് ലിസ്റ്റ് പൂർത്തിയാക്കുക.

- പൊതുവെ സ്വീകാര്യമായത്
- ഈട് നിൽക്കുന്നത്
-
-



പണത്തിന്റെ വിവിധ ധർമ്മങ്ങൾ എഴുതിനോക്കൂ

പണം സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എങ്ങനെ?

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ ചലിപ്പിക്കുന്നതും അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വേഗത്തിലാക്കുന്നതും പണമാണ്. ഉൽപാദനം, വിതരണം, ഉപഭോഗം എന്നീ സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങളെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതും ക്രയവിക്രയങ്ങളെ വേഗത്തിലാക്കി സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതും പണമാണ്. ഇത് എങ്ങനെയാണ് എന്നതിന്റെ ഒരു ഉദാഹരണം നോക്കാം.

പ്രാഥമികമേഖലയിലെ ഒരു സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനമാണല്ലോ നെല്ലുൽപാദനം. നെല്ല് ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന കർഷകർക്ക് രാസവളങ്ങൾ, വിത്തിനങ്ങൾ, കീടനാശിനികൾ, യന്ത്രസാമഗ്രികൾ, തൊഴിലാളികൾ എന്നിവയെല്ലാം ആവശ്യമായി വന്നേക്കാം. കർഷകർ വളം, യന്ത്രസാമഗ്രികൾ എന്നിവയ്ക്കായി പണം ചെലവഴിക്കുമ്പോൾ അത് വ്യാവസായിക മേഖലയിലെ ഉൽപാദകരുടെ വരുമാനമാർഗമായി തീരുന്നു. ഉൽപാദിപ്പിച്ച നെല്ല് വിപണിയിലെത്തിക്കാൻ ഗതാഗത സൗകര്യത്തെ ആശ്രയിക്കുമ്പോൾ അത് സേവനദാതാക്കളുടെ വരുമാനമാർഗമായി തീരുന്നു.



ചിത്രം 5.7

വ്യാവസായികമേഖലയ്ക്കും സേവനമേഖലയ്ക്കും വരുമാനമായി ലഭിച്ച പണം വീണ്ടും സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ കറൻസിയും വീണ്ടും വീണ്ടും കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എത്ര തവണ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നതിനനുസരിച്ച് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ ക്രയവിക്രയങ്ങളും വർധിക്കുന്നു.



എന്റെ സഞ്ചാരപഥം

ഞാൻ ഒരു 100 രൂപ നോട്ടാണ്. ഇന്ന് 9 രാവിലെ മണിക്ക് ഒരു വിദ്യാർത്ഥി എന്നെ ഒരു കടയിൽ കൊടുത്ത് 50 രൂപ വിലയുള്ള രണ്ട് നോട്ട്ബുക്കുകൾ വാങ്ങി... വൈകുന്നേരം 5 മണിക്കുള്ളിൽ എന്റെ മൂല്യം പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ എത്രമാത്രം കൈമാറ്റങ്ങൾക്ക് ഞാൻ വിധേയമായെന്ന് നിങ്ങളുടെ ഭാവനയ്ക്കനുസരിച്ച് എഴുതി എന്റെ സഞ്ചാരപഥം പൂർത്തിയാക്കുക. നിങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കിയ എന്റെ സഞ്ചാരപഥത്തിൽ ആകെ നടന്ന കൈമാറ്റങ്ങൾ എത്ര? ഈ കൈമാറ്റങ്ങളുടെ ആകെ മൂല്യം എത്ര?



പണത്തിന്റെ ഒരു യൂണിറ്റ് ഒരു നിശ്ചിത സമയത്തിനുള്ളിൽ എത്ര തവണ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്നത് പണത്തിന്റെ ചാക്രിക പ്രവേഗം (Velocity of Circulation of Money) എന്നറിയപ്പെടുന്നു. പണത്തിന്റെ ചാക്രികപ്രവേഗം കൂടുന്നത് സാമ്പത്തിക വളർച്ച ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനെയും പണത്തിന്റെ ചാക്രികപ്രവേഗം കുറയുന്നത് സാമ്പത്തിക വളർച്ച മന്ദീഭവിക്കുന്നതിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. വളർച്ചാനിരക്ക് കൂടിയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൽപാദകർക്കും ഉപഭോക്താക്കൾക്കും കൂടുതൽ പണം ചെലവഴിക്കാൻ സാഹചര്യമുള്ളപ്പോൾ വളർച്ചാനിരക്ക് കുറഞ്ഞ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ഉൽപാദകർക്കും ഉപഭോക്താക്കൾക്കും കുറച്ച് പണം മാത്രമേ ചെലവഴിക്കാൻ സാഹചര്യമുണ്ടാവുകയുള്ളൂ.

പണമിടപാടുകൾ സുഗമമാക്കുന്നതിലും സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കുന്നതിലും പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നത് ബാങ്കുകളും ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുമാണെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ഓരോ രാജ്യത്തിനും അതിന്റേതായ ബാങ്കിങ് സംവിധാനം നിലവിലുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ ബാങ്കിങ് സംവിധാനം നമുക്ക് പരിചയപ്പെടാം.

പണവും കേന്ദ്രബാങ്കും

നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് പ്രചാരത്തിലുള്ള കറൻസികളുടെയും നാണയങ്ങളുടെയും ഉറവിടം ഏതാണ്? ഈ പണത്തിന്റെയെല്ലാം അധികാരി ആരായിരിക്കും?

ഓരോ രാജ്യത്തും അതത് രാജ്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രബാങ്കുകളായിരിക്കും ഈ പണത്തിന്റെയെല്ലാം അന്തിമ അധികാരി.

ഇന്ത്യയുടെ കേന്ദ്രബാങ്ക് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ് (ആർ.ബി.ഐ.). റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ തലവൻ റിസർവ് ബാങ്ക് ഗവർണറാണ്. 1934-ലെ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ ആക്ട് പ്രകാരം 1935 ഏപ്രിൽ 1-ന് കൊൽക്കത്തയിൽ സ്ഥാപിതമായ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ആസ്ഥാനം 1937-ൽ മുംബൈയിലേക്ക് മാറ്റി. 1949-ൽ ആർ.ബി.ഐ. ദേശസാൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു.



ചിത്രം 5.8

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ ബാങ്കുകൾ, ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതും കേന്ദ്രബാങ്കാണ്. നമുക്ക് റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് നോക്കാം.

റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ

കറൻസി അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നു

1934-ലെ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ ആക്ട് പ്രകാരം നാണയങ്ങളും ഒരു രൂപാ നോട്ടും ഒഴികെയുള്ള എല്ലാ കറൻസികളും അച്ചടിച്ചിറക്കാൻ അധികാരമുള്ളത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യക്കാണ്. നാണയങ്ങൾ, ഒരു രൂപാ നോട്ട് എന്നിവ അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നത് ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റിന്റെ ധനകാര്യമന്ത്രാലയമാണ്. കറൻസികൾ രൂപകല്പന ചെയ്യുക, സുരക്ഷാസവിശേഷതകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുക, അച്ചടിച്ച വിതരണം



ചിത്രം 5.9



ചെയ്യുക എന്നീ ധർമ്മങ്ങളും നിർവഹിക്കുന്നത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ്. ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള നാസിക (മഹാരാഷ്ട്ര), ദേവാസ് (മധ്യപ്രദേശ്) എന്നിവിടങ്ങളിലെ പ്രസ്സുകളിലും ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് നോട്ട് മൂദ്രൻ ലിമിറ്റഡ് (BRBNML) ന്റെ മൈസൂർ (കർണാടകം), സാൽബോണി (പശ്ചിമബംഗാൾ) എന്നിവിടങ്ങളിലുമുള്ള പ്രസ്സുകളിലാണ് കറൻസി നോട്ടുകൾ അച്ചടിക്കുന്നത്. നാണയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റ് ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള മുംബൈ, ഹൈദരാബാദ്, കൊൽക്കത്ത, നോയിഡ എന്നിവിടങ്ങളിലെ മിന്റുകളിലാണ്. ഒരിക്കൽ പ്രചാരത്തിലുള്ള കറൻസികൾ ഗവൺമെന്റ് നിർദ്ദേശം കണക്കിലെടുത്ത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യക്ക് പിൻവലിക്കാം. ഇത് ഡീമൊണിസ്ട്രേഷൻ (Demonetisation) എന്നറിയപ്പെടുന്നു.



ഡിമൊണിറ്റേഷൻ

2016 നവംബർ 8-നാണ് ഇന്ത്യയിൽ അടുത്ത കാലത്തായി ഡിമൊണിറ്റേഷൻ നടപ്പിലാക്കിയത്. അഴിമതി, കള്ളപ്പണം, ഭീകരവാദം, വ്യാജകറൻസികൾ എന്നിവ തടയുകയായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം. അന്നുവരെ നിലവിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന 500 രൂപ, 1000 രൂപ എന്നീ കറൻസി നോട്ടുകൾ ലീഗൽ ടെണ്ടർ അല്ല എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു. 500 രൂപയുടെയും 2000 രൂപയുടെയും പുതിയ കറൻസികൾ അച്ചടിച്ചിറക്കി. പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഡിക്ലറേഷൻ ഇല്ലാതെ 2016 ഡിസംബർ 31 വരെ പഴയ കറൻസി നോട്ടുകൾ ബാങ്കുകളിലും, ഡിക്ലറേഷനോടുകൂടി 2017 മാർച്ച് 31 വരെ ആർ.ബി.ഐ. യിലും നിക്ഷേപിക്കാൻ അവസരം ഉണ്ടായിരുന്നു.



ഒരു രൂപാനോട്ടും നാണയങ്ങളും അച്ചടിക്കുന്നത് ആര്?

1835-ന് മുമ്പ് ഇന്ത്യയിൽ രൂപയും നാണയങ്ങളും പണത്തിന്റെ മറ്റ് രൂപങ്ങളും ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു രൂപാനോട്ടും നാണയങ്ങളും ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റ് അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നത് ചരിത്രപരമായ കാരണങ്ങൾ ഉണ്ട്. 1835-ലെ ചരിത്ര കൺവെൻഷനാണ് ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിൽ ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാ കമ്പനിക്ക് 1835-ലെ പേപ്പർ കറൻസി ആക്ട് പ്രകാരം പേപ്പർ കറൻസി അച്ചടിക്കാൻ അനുമതി നൽകിയത്. വ്യാപാരം, വാണിജ്യം എന്നിവ സുഗമമാക്കുകയായിരുന്നു ഉദ്ദേശ്യം.

1906-ലെ കോയിനേജ് ആക്ട്, 2011-ലെ കോയിനേജ് ആക്ട് എന്നിവ നാണയങ്ങൾ അച്ചടിച്ചിറക്കാനുള്ള അധികാരം കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിനാണ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് ഈ അധികാരം നിലനിർത്തുന്നതിനാലാണ് ഒരു രൂപാനോട്ടും നാണയങ്ങളും അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നത്.

ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു

റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ആപത്ഘട്ടങ്ങളിൽ ബാങ്കുകൾക്ക് അടിയന്തര വായ്പകൾ നൽകുക, ബാങ്കുകളുടെ കരുതൽ ധനശേഖരം സൂക്ഷിക്കുക, ബാങ്കുകൾ തമ്മിലുള്ള ഇടപാടുകൾ തീർക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുക എന്നിവയെല്ലാം ചെയ്യുന്നത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ്.

പണത്തിന്റെ അളവും വാല്യവും നിയന്ത്രിക്കുന്നു

പണത്തിന്റെ അളവ് വർധിക്കുകയും എന്നാൽ ആനുപാതികമായി സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും ഉൽപാദനം വർധിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ കുറച്ച് സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും കൂടുതൽ പണവും എന്ന അവസ്ഥ സംജാതമാകുന്നു. ഇത് സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും വില വർധനവിന് കാരണമാകുന്നു. സാധനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും പൊതുവിലനിലവാരം വർധിക്കുന്നത് പണപ്പെരുപ്പം എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ പണപ്പെരുപ്പം കണക്കാക്കുന്നത് ഉപഭോക്തൃ വിലസൂചിക (Consumer Price Index) ഉപയോഗിച്ചാണ്. മിനിസ്ട്രി ഓഫ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ആന്റ് പ്രോഗ്രാം ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ (MOSPI) കീഴിലുള്ള നാഷണൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസാണ് ഇത് തയ്യാറാക്കുന്നത്.



ചിത്രം 5.10



പണപ്പെരുപ്പത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന വാർത്തകൾ കണ്ടെത്തി അത് ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിക്കുക. ഓരോ വാർത്തയിലും പറയുന്ന കാരണങ്ങൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക.

സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ പണപ്പെരുപ്പം ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചാൽ അത് പണത്തിന്റെ ക്രയശേഷി കുറയുന്നതിന് കാരണമാകുകയും സാമ്പത്തിക വളർച്ച, ഉൽപാദനം എന്നിവയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ പണപ്പെരുപ്പം നിയന്ത്രിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. പണപ്രദാനത്തിന്റെ അളവ് കൂടുന്നതാണ് പണപ്പെരുപ്പത്തിന് ഒരു കാരണം.



ആഗസ്റ്റ് 2023, സെപ്റ്റംബർ 2023 എന്നീ മാസങ്ങളിലെ പൊതു ഉപഭോക്തൃ വിലസൂചികയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയ പണപ്പെരുപ്പം ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

	ആഗസ്റ്റ് 2023			സെപ്റ്റംബർ 2023		
	ഗ്രാമം	നഗരം	മൊത്തം	ഗ്രാമം	നഗരം	മൊത്തം
ഇന്ത്യ	7.02	6.59	6.83	5.33	4.65	5.02
കേരളം	6.40	6.08	6.26	4.59	4.93	4.72

Source: Kerala Economic Review 2023

- ആഗസ്റ്റ് 2023-ലെ പണപ്പെരുപ്പ നിരക്കുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ 2023 സെപ്റ്റംബറിൽ പണപ്പെരുപ്പത്തിലുണ്ടായ മാറ്റം എത്ര?

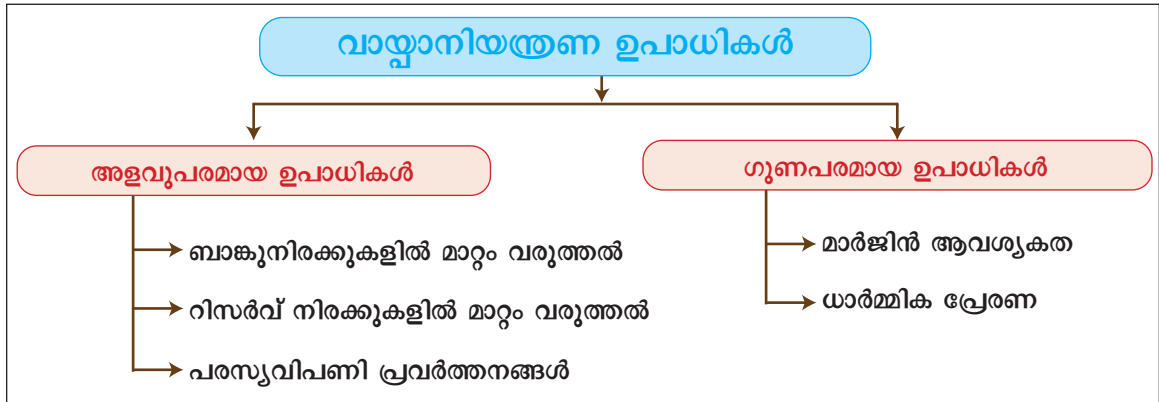
ഒരു സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ മൊത്തമുള്ള പണത്തിന്റെ അളവ് എത്രയായിരിക്കുമെന്ന് നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഒരു സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിലെ പൊതുജനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ളതും ബാങ്ക്, ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള പണവും ചേർന്നതായിരിക്കില്ലേ അത്.

റിസർവ് ബാങ്ക് നമ്മുടെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിലെ ആകെ പണത്തിന്റെ അളവിനെ കാണുന്നത് M_1 , M_2 , M_3 , M_4 എന്നീ രൂപങ്ങളിലാണ്. അവ ഓരോന്നും എന്താണെന്ന് നമുക്ക് നോക്കാം.

- M_1 = പൊതുജനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള നാണയങ്ങളും കറൻസിനോട്ടുകളും വാണിജ്യബാങ്കുകളിലെ സമ്പാദ്യനിക്ഷേപവും.
- M_2 = M_1 + പോസ്റ്റ് ഓഫീസ് സേവിങ്സ് ബാങ്കുകളിലെ സമ്പാദ്യനിക്ഷേപം
- M_3 = M_1 + വാണിജ്യബാങ്കുകളിലെ അറ്റസ്ഥിരനിക്ഷേപം
- M_4 = M_3 + പോസ്റ്റ് ഓഫീസുകളിലെ മൊത്തനിക്ഷേപം (നാഷണൽ സേവിങ്സ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ഒഴികെയുള്ളത്.)

ഇതിൽ, M_1 , M_2 എന്നത് ഇടുങ്ങിയ പണം എന്നും (Narrow Money) M_3 , M_4 എന്നത് വിശാല പണം (Broad Money) എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.

ബാങ്കുകൾ അനിയന്ത്രിതമായി വായ്പകൾ നൽകുന്നത് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ പണപ്രദാനം വർധിക്കുന്നതിനും പണപ്പെരുപ്പത്തിനും കാരണമാകുന്നു. ഇത് നിയന്ത്രിക്കേണ്ടതാണ്. വായ്പകൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് ആർ.ബി.ഐ. അളവുപരമായ ഉപാധികൾ, ഗുണപരമായ ഉപാധികൾ എന്നിവ ഉപയോഗിക്കുന്നു.



ബാങ്കുനിരക്കുകളിൽ മാറ്റം വരുത്തിയും റിസർവ് നിരക്കുകളിൽ ഒന്നായ കരുതൽ ധനാനുപാതത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തിയും ആർ.ബി.ഐ പണപ്പെരുപ്പം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് എങ്ങനെയാണെന്ന് നമുക്ക് നോക്കാം.

റിപ്പോ നിരക്ക്

വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ റിസർവ് ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും വായ്പ എടുക്കുമ്പോൾ ഈടാക്കുന്ന പലിശ നിരക്കാണ് റിപ്പോ നിരക്ക്.

റിവേഴ്സ് റിപ്പോ നിരക്ക്

വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ റിസർവ് ബാങ്കിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന പണത്തിന് നൽകുന്ന പലിശയാണ് റിവേഴ്സ് റിപ്പോ നിരക്ക്.

റിപ്പോനിരക്ക്, റിവേഴ്സ് റിപ്പോ എന്നിവയാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട ബാങ്ക് നിരക്കുകൾ.

ഉദാഹരണത്തിന് പണപ്പെരുപ്പം നിയന്ത്രണാതീതമായി വർധിക്കുന്നുവെന്നിരിക്കട്ടെ. റിപ്പോ, റിവേഴ്സ് റിപ്പോ നിരക്കുകളിൽ ആർ.ബി.ഐ. വർധനവ് വരുത്തുന്നു. ആർ.ബി.ഐ. നിരക്കുകൾ മാറ്റുമ്പോൾ വാണിജ്യബാങ്കുകളും ഈ നിരക്കുകളിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നു. ഈ നിരക്കുകൾ കൂടുമ്പോൾ വാണിജ്യബാങ്കുകൾക്ക് വായ്പയ്ക്ക് ലഭ്യമായ പണത്തിന്റെ അളവ് കുറയുന്നു. കാരണം റിവേഴ്സ് റിപ്പോനിരക്ക് കൂടുതലാകുമ്പോൾ വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ റിസർവ് ബാങ്കിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന പണത്തിന്റെ അളവ് കൂടുതലായിരിക്കും. അതുപോലെ റിപ്പോ നിരക്കുകൾ വർധിക്കുമ്പോൾ പൊതുജനങ്ങൾ എടുക്കുന്ന വായ്പയുടെ അളവ് കുറയുന്നു. അതുമൂലം സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന പണത്തിന്റെ അളവ് കുറയുകയും ചെയ്യും. പലിശ നിരക്ക് വർധിക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങൾ ഉപഭോഗആവശ്യത്തിന് കൂടുതൽ പണം ചെലവഴിക്കുന്നതിന് പകരം സമ്പാദ്യനിക്ഷേപത്തിനായി പണം നീക്കിവയ്ക്കും. കാരണം ഉപഭോഗം വേണ്ടെന്ന് വയ്ക്കുന്നതുവഴി ലഭിക്കുന്ന പ്രതിഫലം കൂടുതലാണ്. പൊതുജനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള പണം വാണിജ്യബാങ്കുകളിലേയ്ക്കും അവിടെ നിന്നും റിസർവ് ബാങ്കിലേയ്ക്കും എത്തുന്നു. സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ പണത്തിന്റെ അളവ് കുറയുകയും പണപ്പെരുപ്പം നിയന്ത്രണ വിധേയമാവുകയും ചെയ്യുന്നു.



വിവിധ കാലയളവുകളിലെ റിപ്പോ നിരക്കുകൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

ജൂൺ	2022	4.90%
ഡിസംബർ	2022	6.25%
സെപ്റ്റംബർ	2023	6.50%

- റിപ്പോനിരക്കിലെ പ്രവണത കണ്ടെത്തുക.
- ജൂൺ 2022 മുതൽ ഡിസംബർ 2022 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ വായ്പ, സമ്പാദ്യം എന്നിവയെ റിപ്പോനിരക്ക് സ്വാധീനിച്ചത് എങ്ങനെയാണ് ചർച്ച ചെയ്യുക.

കരുതൽ‌ധന അനുപാതത്തിൽ (Cash Reserve Ratio - CRR) മാറ്റം വരുത്തിയും റിസർവ് ബാങ്ക് പണത്തിന്റെ പ്രദാനം നിയന്ത്രിക്കാറുണ്ട്. ബാങ്കുകൾ നിക്ഷേപമായി സ്വീകരിക്കുന്ന പണത്തിൽ നിന്നും റിസർവ് ബാങ്കിലേയ്ക്ക് കരുതൽ ധനമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ട പണത്തിന്റെ അളവാണ്. കരുതൽ‌ധന അനുപാതം കുറയുമ്പോൾ വായ്പ നൽകുന്നതിന് ബാങ്കുകളുടെ കൈവശമുള്ള പണത്തിന്റെ അളവ് വർധിക്കുകയും വായ്പ ലഭ്യത കൂടുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുവഴി ജനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള പണ ലഭ്യത ഉയരുന്നു. എന്നാൽ കരുതൽ ധന അനുപാതം വർധിപ്പിക്കുമ്പോൾ വായ്പ നൽകാൻ ബാങ്കുകളുടെ കൈവശമുള്ള പണത്തിന്റെ അളവ് കുറയും. ഇത് വായ്പ ലഭ്യത കുറയ്ക്കുകയും ജനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള പണത്തിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.

കാലയളവിൽ	റാജ്സ്ഥാൻ	ഗുജറാത്ത്	മഹാരാഷ്ട്ര	കേരളം
ജൂൺ-സെപ്റ്റംബർ (2022)	7.4%	7.2%	4.5%	4.5%
ഒക്ടോബർ-ഡിസംബർ	7.2%	6.8%	4.5%	4.5%
ജനുവരി-മാർച്ച്	7.2%	6.8%	4.5%	4.5%

ചിത്രം 5.11

ഗവൺമെന്റിന്റെ ബാങ്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു

ഗവൺമെന്റ് അക്കൗണ്ടുകൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതും ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതും ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് നടപ്പിലാക്കുന്നതും റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ്. കൂടാതെ ഗവൺമെന്റിന്റെ പണനയം, ധനനയം തുടങ്ങിയവയിൽ ഉപദേശം നൽകുന്നതും റിസർവ് ബാങ്ക് ആണ്.

ധനനയം (Fiscal Policy):

നികുതി ചുമത്തൽ, ഗവൺമെന്റ് ചെലവുകൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച നയമാണ്.

പണനയം (Monetary Policy):

പണത്തിന്റെ അളവ്, പലിശനിരക്ക് എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച നയമാണ് പണനയം.



റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിച്ച് നിലവിലെ റിപ്പോണിങ്ക്, റിവേഴ്സ് റിപ്പോണിങ്ക്, കരുതൽ ധന അനുപാതം എന്നിവ കണ്ടെത്തി ക്ലാസിൽ അവതരിപ്പിക്കുക.

വിദേശനാണ്യ കരുതൽശേഖരത്തിന്റെ സൂക്ഷിപ്പ്

നമ്മുടെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ വിദേശനാണ്യശേഖരം എന്നത് വിദേശ കറൻസികൾ, സ്വർണ്ണശേഖരം എന്നിവയെല്ലാം ചേർന്നതാണ്. ഇതിന്റെയെല്ലാം കാവൽക്കാരൻ ആർ.ബി.ഐ. ആണ്.



ചിത്രം 5.12

റിപ്പോർട്ടുകളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം

ഇന്ത്യയിലെ ബാങ്കിംഗ് പ്രവണത, പണനയ റിപ്പോർട്ടുകൾ, ഉപഭോക്തൃ സർവ്വേകൾ, ആർ.ബി.ഐ. ബുള്ളറ്റിൻ, സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സപ്ലിമെന്റുകൾ തുടങ്ങി വിവിധ റിപ്പോർട്ടുകൾ ആർ.ബി.ഐ. വിവിധ കാലയളവിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നുണ്ട്.



റിസർവ്ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് അത് ഇന്ത്യയിലെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുക?



ചിത്രം 5.13

ബാങ്കുകൾ, ബാങ്കിതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ വ്യക്തികൾ, സംഘടനകൾ, വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ളവർക്കെല്ലാം പണമിടപാടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബാങ്കുകളും ബാങ്കിതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും.

ബാങ്കുകളെ പൊതുവെ വാണിജ്യബാങ്കുകൾ, സഹകരണ ബാങ്കുകൾ എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് ഗണത്തിൽപ്പെടുത്താം. വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ഓഹരി ഉടമകളാണെങ്കിൽ സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നത് സഹകരണസംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾക്കാണ്. കേരള ബാങ്ക് സഹകരണബാങ്കിന് ഉദാഹരണമാണ്.

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ

ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ നൽകാൻ ആർ.ബി.ഐ. യുടെ അനുമതിയുള്ളതും 1934-ലെ ആർ.ബി.ഐ. ആക്ട് രണ്ടാം പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയുമായ ബാങ്കുകളാണിവ. പൊതുമേഖല ബാങ്കുകൾ, സ്വകാര്യ മേഖലാബാങ്കുകൾ, സ്കോൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ, പെയ്മെന്റ് ബാങ്കുകൾ, സ്പെഷ്യലൈസ്ഡ് ബാങ്കുകൾ, റീജിയണൽ റൂറൽ ബാങ്കുകൾ, വിദേശ ബാങ്ക് എന്നിവയെല്ലാം വാണിജ്യബാങ്കുകൾക്ക് ഉദാഹരണമാണ്.



ചിത്രം 5.14

1990-കളിലെ സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരത്തിന് ശേഷം ഇന്ത്യയിൽ പ്രവർത്തന അനുമതി ലഭിച്ച വാണിജ്യബാങ്കുകൾ ന്യൂജനറേഷൻ ബാങ്കുകൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ആക്സിസ് ബാങ്ക്, മഹേന്ദ്ര ബാങ്ക്, യെസ് ബാങ്ക്, ഇൻഡസ് ബാങ്ക് തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.



നിങ്ങളുടെ സമീപപ്രദേശത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് കണ്ടെത്തി അവ ഏത് വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്ന് പട്ടികപ്പെടുത്തുക.

വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ ധർമ്മങ്ങൾ

പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക, വായ്പകൾ നൽകുക എന്നതാണ് വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ. സമ്പാദ്യങ്ങളുടെ സുരക്ഷിത ഇടമായി ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ബാങ്കുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന പണം വിവിധയിനം വായ്പകളാക്കി സംരംഭകർക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ ബാങ്കുകൾക്ക് കഴിയുന്നു.

നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കൽ

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കായി നൽകുന്ന വിവിധതരം നിക്ഷേപ അക്കൗണ്ടുകൾ പരിചയപ്പെടാം.

- **സമ്പാദ്യ നിക്ഷേപം:** വ്യക്തികളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുന്നതിനും ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് പണം പിൻവലിക്കുന്നതിനും കഴിയുന്ന രീതിയിലുള്ള നിക്ഷേപമാണിത്. നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി നിക്ഷേപകന് ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്നും പണം പിൻവലിക്കാൻ അവസരമുണ്ട്. ഒരു കാലയളവിൽ എത്ര പ്രാവശ്യം പണം പിൻവലിക്കാം എന്നതും പിൻവലിക്കാവുന്ന തുകയുടെ പരിധിയും ഓരോ ബാങ്കുകളിലും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. സമ്പാദ്യനിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിലുള്ള പലിശ ബാങ്കുകൾ നൽകാറുണ്ട്.
- **കറണ്ട് നിക്ഷേപം:** ബിസിനസ് ഇടപാടുകളെ ലക്ഷ്യംവച്ചുള്ള അക്കൗണ്ടാണ് കറണ്ട് അക്കൗണ്ട്. ഇത്തരം അക്കൗണ്ടുകളിൽ നിന്നും ഒരു ദിവസം നടത്താവുന്ന ഇടപാടുകൾക്ക് പരിധിയില്ല. ഈ അക്കൗണ്ടിലുള്ള പണത്തിന് ബാങ്കുകൾ പലിശ നൽകാറില്ല. ഈ അക്കൗണ്ടിൽ ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ് സൗകര്യം നൽകുന്നു. മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ച ഒരു പരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് കറണ്ട് അക്കൗണ്ടിലുള്ള തുകയേക്കാൾ കൂടുതൽ തുക പിൻവലിക്കാൻ കഴിയുന്ന സംവിധാനമാണ് ഓവർ ഡ്രാഫ്റ്റ്.
- **ടേം ഡിപ്പോസിറ്റ്/സ്ഥിരനിക്ഷേപ അക്കൗണ്ട്:** പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചെടുക്കേണ്ട തില്ലാത്ത പണം നിക്ഷേപിക്കുന്ന അക്കൗണ്ടാണിത്. ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് ബാങ്കുകൾ സേവിംഗ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലുള്ള പണത്തിന് നൽകുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ പലിശ നൽകുന്നു. മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട കാലയളവിനുശേഷം ഈ നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്നും പണം പിൻവലിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിക്ഷേപകർക്ക് ലഭിക്കുന്ന പലിശ നിരക്ക് കുറയും. നിക്ഷേപങ്ങളുടെ പലിശ മുതലിനൊപ്പമോ നിക്ഷേപകർ നിശ്ചയിക്കുന്ന വിവിധ കാലയളവുകളിലോ പിൻവലിക്കാവുന്നതാണ്.
- **ആവർത്തിത നിക്ഷേപങ്ങൾ:** ഒരു പ്രത്യേക കാലയളവിലേക്ക് ഒരു നിശ്ചിത തുക വീതം നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നതാണ് ആവർത്തിത നിക്ഷേപങ്ങൾ. സമ്പാദ്യ നിക്ഷേപങ്ങളേക്കാൾ കൂടിയ പലിശനിരക്ക് ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കും. എന്നാൽ ഇത് സ്ഥിരനിക്ഷേപത്തിന്റെ പലിശനിരക്കിനേക്കാൾ കുറവായിരിക്കും. കാലാവധിയുടെ

അവസാനം സഞ്ചിതതുക പലിശയും ചേർത്ത് പിൻവലിക്കാവുന്നതാണ്.



ബാങ്കുകൾ സ്ഥിരനികേഷപത്തിന് സമ്പാദ്യനികേഷപങ്ങളേക്കാൾ പലിശനിരക്ക് നൽകുന്നത് എന്തുകൊണ്ട്?

വായ്പ നൽകൽ

വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വ്യത്യസ്ത സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വിവിധ വായ്പകൾ നൽകുന്നത് വാണിജ്യബാങ്കുകളാണ്. സമ്പാദ്യം ബാങ്കിൽ സൂക്ഷിക്കുന്ന വരും വായ്പ എടുക്കുന്നവരും തമ്മിലുള്ള ഇടനിലക്കാരായി വാണിജ്യബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ബാങ്കുകൾ തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച നിക്ഷേപത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം കരുതൽ ധനമായി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച് ബാങ്കി സംരംഭകർക്ക് വായ്പയായി നൽകാറുണ്ട്. ഇടപാടുകാർക്ക് നൽകുന്ന വിവിധ വായ്പകൾക്ക് വാണിജ്യബാങ്കുകൾ പലിശ ഈടാക്കാറുണ്ട്. നിക്ഷേപകർക്ക് നൽകുന്ന പലിശനിരക്കിനെക്കാൾ കൂടിയ നിരക്കിലുള്ള പലിശയായിരിക്കും വായ്പ എടുക്കുന്നവരിൽ നിന്നും ഈടാക്കുന്നത്. നിക്ഷേപകർക്ക് നൽകുന്ന പലിശയും വായ്പ എടുക്കുന്നവരിൽ നിന്നും ഈടാക്കുന്ന പലിശയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് ബാങ്കുകളുടെ വരുമാനം. ഇത് സ്പ്രെഡ് (Spread) എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

ബാങ്കുകൾ വിവിധ ഈടുകൾ സ്വീകരിച്ചാണ് വായ്പകൾ നൽകുന്നത്. സ്വർണം, സ്ഥലത്തിന്റെ രേഖകൾ, ശമ്പള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് മുതലായവ ബാങ്കുകൾ ഈടായി സ്വീകരിക്കാറുണ്ട്.



വാണിജ്യബാങ്കുകൾ നൽകുന്ന വിവിധ വായ്പകൾ കണ്ടെത്തി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

മറ്റ് ധർമ്മങ്ങൾ

വിവിധ സേവനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യൽ

പൊതുജനങ്ങൾക്കായി വാണിജ്യബാങ്കുകൾ വിവിധ തരത്തിലുള്ള ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.

- ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ്, ഡെബിറ്റ് കാർഡ്
- എ.ടി.എം. സർവ്വീസുകൾ
- ലോക്കർ സൗകര്യം



അനുവും മനുവും ഒൻപതാം ക്ലാസിലെ വിദ്യാർത്ഥികളാണ്. അനുവിന് സംസ്ഥാനതല പ്രസംഗം മത്സരത്തിൽ സമ്മാനമായി 25,000 രൂപ ലഭിച്ചു. മനുവിന് ഒൻപതാം ക്ലാസ് മുതൽ പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസ് വരെ നാഷണൽ മെറിറ്റ്-കം-മീൻസ് സ്കോളർഷിപ്പായി ഓരോ വർഷവും 12,000 രൂപയും ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടുപേരും ഈ പണം ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യത്തിന് വേണ്ടി ബാങ്കിൽ ഡിപ്പോസിറ്റ് ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അനുവിനും മനുവിനും ഏതുതരം ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിൽ പണം ഡിപ്പോസിറ്റ് ചെയ്യുവാൻ ആയിരിക്കും നിങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്?



നിങ്ങളുടെ പരിസരത്തുള്ള 3 ബാങ്കുകൾ സന്ദർശിച്ച് അവർ വിവിധ വായ്പകൾക്ക് ഈടാക്കുന്ന പലിശനിരക്ക് കണ്ടെത്തി പട്ടിക പൂർത്തിയാക്കുക.

ഇനം	ബാങ്കിന്റെ പേര്	ബാങ്കിന്റെ പേര്	ബാങ്കിന്റെ പേര്
			
ഭവനവായ്പ			
കാർഷികവായ്പ			
വ്യക്തിഗതവായ്പ			

- ബാങ്കുകൾ കുറഞ്ഞ പലിശനിരക്ക് ഈടാക്കുന്നത് ഏതുതരം വായ്പയ്ക്കാണ്?
- വിവിധ വായ്പകൾക്ക് സ്വീകരിക്കുന്ന ഈടുകൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക.



വാണിജ്യബാങ്കുകൾ സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങളെ സ്വാധീനിക്കുന്നതെങ്ങനെ?

ബാങ്കുകളും സാങ്കേതികവിദ്യയും

മൊബൈൽ ബാങ്കിങ്, ഓൺലൈൻ ബാങ്കിങ് എന്നിവയുടെ വരവോടെ ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് വിവിധ ബാങ്കിങ്സേവനങ്ങൾ, സ്മാർട്ട് ഫോൺ, കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നിവയിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്നു. ബാങ്കിടപാടുകൾ ഇന്റർനെറ്റ് വഴി ലഭിക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് ഓൺലൈൻ ബാങ്കിങ്. നിശ്ചിത സമയത്തും ദിവസങ്ങളിലും മാത്രം ലഭ്യമായിരുന്ന ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ വർഷത്തിൽ 365 ദിവസവും ലോകത്തിലെവിടെയും ലഭ്യമായത് സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഇടപെടൽ കൊണ്ടാണ്. ഇടപാടുകളുടെ വേഗം വർദ്ധിക്കുവാനും സാങ്കേതികവിദ്യ സഹായകരമാണ്. സാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങളുടെ ഫലമായി ബാങ്കിങ് മേഖലയിലുണ്ടായ ചില പണമിടപാട് സംവിധാനങ്ങൾ പരിചയപ്പെടാം.

• നാഷണൽ ഇലക്ട്രോണിക് ഫണ്ട് ട്രാൻസ്ഫർ സിസ്റ്റം (NEFT)

അക്കൗണ്ട് ഉടമകൾ തമ്മിലുള്ള ബാങ്കിടപാടുകൾ എളുപ്പത്തിലും വേഗത്തിലുമാക്കാൻ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ കൊണ്ടുവന്ന സംവിധാനമാണിത്. ഇന്ത്യൻ ഫിനാൻഷ്യൽ സിസ്റ്റം കോഡ് (IFSC) ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയാണ് ഫണ്ടുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

• റിയൽ ടൈം ഗ്രോസ് സെറ്റിൽമെന്റ് (RTGS)

അക്കൗണ്ട് ഉടമകൾ തമ്മിൽ വലിയ തുകകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ ആർ.ബി.ഐ. കൊണ്ടുവന്ന സംവിധാനമാണ് RTGS. വളരെ കുറഞ്ഞ

സമയത്തിനുള്ളിൽ ഇടപാടുകൾ പൂർത്തിയാക്കാനാകും എന്നതാണ് ഇതിന്റെ പ്രത്യേകത.

● കോർ ബാങ്കിങ്

ഒരു ബാങ്കിന്റെ ഏത് ശാഖയിൽ നിന്നും സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകൾ അക്കൗണ്ട് ഉടമകൾക്ക് സാധ്യമാക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് കോർ ബാങ്കിങ്. ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്നതിന് അക്കൗണ്ടുള്ള ബ്രാഞ്ചിൽ തന്നെ പോകണമെന്നില്ല. ഇത് ഇടപാടുകാർക്ക് ഏറെ സൗകര്യമാണ്.

● യൂണിവേഴ്സൽ പേയ്മെന്റ് ഇന്റർഫേസ് (UPI)

നാഷണൽ പേയ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (NPCI) വികസിപ്പിച്ച പണമിടപാട് സംവിധാനമാണ് യു.പി.ഐ. ഇതുവഴി വിവിധ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകൾ തമ്മിൽ തത്സമയ പണമിടപാടുകൾ സാധ്യമാക്കുന്നു. ഉപയോക്താക്കൾക്ക് തങ്ങളുടെ വിവിധ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് ഒരു മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ വഴി ബന്ധിപ്പിക്കാനും അതുവഴി ലളിതവും സുരക്ഷിതവുമായ ഇടപാടുകൾ നടത്താനും കഴിയുന്നു. ഗൂഗിൾ പേ, പേടിഎം, ഫോൺ പേ, ഭിം യുപിഐ, ആമസോൺപേ എന്നിവ ചില UPI ആപ്ലിക്കേഷനുകളാണ്.



Google Pay

paytm



ചിത്രം 5.15

സൈബർ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗം വ്യക്തിഗതസേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും ഏറെ സഹായിക്കുമെങ്കിലും സുരക്ഷയ്ക്ക് കാര്യമായ വെല്ലുവിളി ഉയർത്തുന്നുമുണ്ട്.



ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ ഓൺലൈനായി ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള തട്ടിപ്പുകളും അതിനെതിരെ നാം സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികളും സംബന്ധിച്ച് ബോധവൽക്കരണം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഒരു ബാങ്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായുള്ള അഭിമുഖം സംഘടിപ്പിക്കുക. അഭിമുഖത്തിനായുള്ള ചോദ്യാവലി തയ്യാറാക്കുമല്ലോ.

ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ

ബാങ്കിംഗ് രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുകയും എന്നാൽ ബാങ്കിന്റെ ചില ധർമ്മങ്ങൾ മാത്രം നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഇവ. ബാങ്കുകളെപ്പോലെ സമ്പാദ്യനികേഷനുകൾ പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും സ്വീകരിക്കാൻ ബാങ്കിതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാവില്ല. ഇത്തരം ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ചെക്ക് ഉപയോഗിച്ച് പണം പിൻവലിക്കാനും കഴിയില്ല.



KSFE

കേരളത്തിലുള്ള ബാങ്കിതരധനകാര്യ കമ്പനിയാണ് KSFE. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തികസേവനം നൽകാനായി 1969-ൽ സ്ഥാപിതമായി. സ്വർണ്ണപ്പണയം, വ്യക്തിഗതവായ്പ, ബിസിനസ് വായ്പ, വാഹനവായ്പ, ഭവനവായ്പ, മൈക്രോഫിനാൻസ്, ചിട്ടികൾ തുടങ്ങി വിവിധ സേവനങ്ങൾ KSFE ശാഖകളിലൂടെ നൽകിവരുന്നു. വിവിധ ശാഖകളുടെ ശൃംഖല വഴിയും ഇടപാടുകാരുടെ ശക്തമായ പിന്തുണകൊണ്ടും കേരളത്തിൽ KSFE യുടെ സാന്നിധ്യം ശക്തമാണ്.

ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (RBI), സെക്യൂരിറ്റീവ് ആൻഡ് എക്സ്ചേഞ്ച് ബോർഡ് ഓഫ് ഇന്ത്യ (SEBI), ഇൻഷുറൻസ് റഗുലേറ്ററി ആൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ (IRDA), നാഷണൽ ഹൗസിങ് ബാങ്ക് (NHB) തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആണ്.

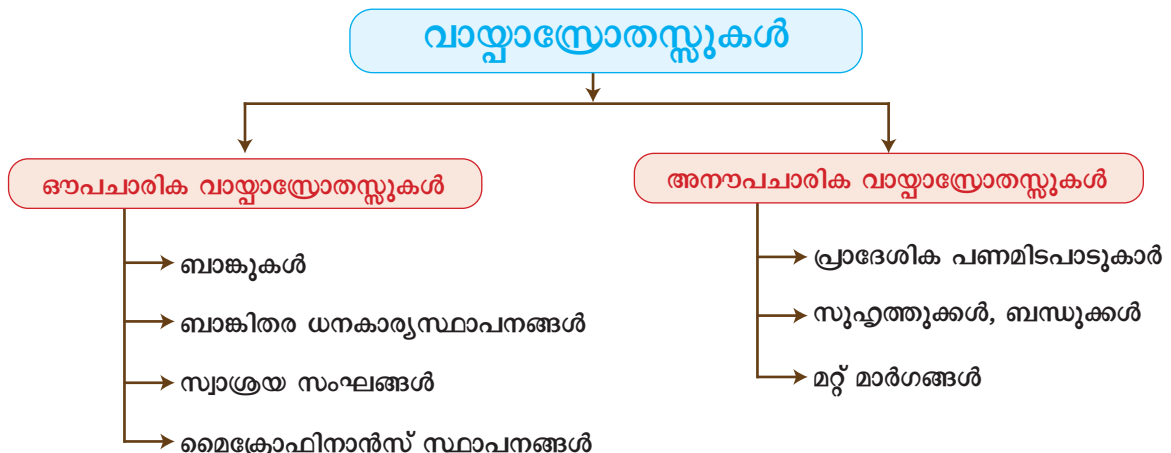
ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ (ഉദാ: എൽ.ഐ.സി., ജി.ഐ.സി.), മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപനങ്ങൾ (ഉദാ: യു.റ്റി.ഐ.), ബാങ്കിതര ധനകാര്യ കമ്പനികൾ (ഉദാ: കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.) എന്നിവയെല്ലാം ബാങ്കിതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണമാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ വായ്പാസ്രോതസ്സുകൾ

പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനും നിലവിലുള്ള സംരംഭങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ

ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനും സംരംഭകർക്ക് പണം ആവശ്യമാണ്. ഇതിൽ നല്ലൊരു ശതമാനവും ബാങ്ക്-ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നാണ് ലഭിക്കുന്നത്. വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പണം ലഭ്യമാക്കാനുള്ള പ്രധാന സ്രോതസ്സായി വായ്പയെ കണക്കാക്കാം.

ഇന്ത്യയിലെ വായ്പാസ്രോതസ്സുകളെ ഔദ്യോഗിക വായ്പാസ്രോതസ്സുകൾ, അനൗദ്യോഗിക വായ്പാസ്രോതസ്സുകൾ എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിക്കാം. സംഘടിതവും സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടതും നിയന്ത്രിതവുമായ സംവിധാനമാണ് ഔദ്യോഗിക വായ്പാസ്രോതസ്സുകൾ. സംഘടിതമല്ലാത്തതും സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കപ്പെടാത്തതുമായ സംവിധാനങ്ങളാണ് അനൗദ്യോഗിക വായ്പാസ്രോതസ്സുകൾ. ഇവ രണ്ടിന്റെയും പരസ്പര സഹവർത്തിത്വവും പ്രവർത്തനവിജയവും സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് ആവശ്യമാണ്.





കേരളത്തിലെ വിവിധ കാലയളവുകളിലെ വായ്പയുടെ ഉറവിടങ്ങൾ പട്ടികയിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

ഉറവിടം/കാലയളവ്	2019 ജനുവരി-ഏപ്രിൽ	2020 ജനുവരി-ഏപ്രിൽ	2021 ജനുവരി-ഏപ്രിൽ
ബാങ്കുകൾ	68.55	48.77	44.51
ബാങ്കിതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, മൈക്രോഫിനാൻസ് സ്ഥാപനങ്ങൾ	6.29	21.8	13.33
സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ	8.8	17.43	41.53
പ്രാദേശിക പണമിടപാടുകാർ	8.04	3.65	4.43
സുഹൃത്തുക്കൾ, ബന്ധുക്കൾ	7.85	6.79	2.99

Source: Kerala Economy 2023 Vol.4 No.1

- 2019-21 കാലയളവിൽ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നുള്ള വായ്പാവിഹിതം കുറയാനും സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വായ്പാവിഹിതം വർദ്ധിക്കാനുമുള്ള കാരണം കണ്ടെത്തുക.
- കേരളത്തിലെ വായ്പാസംവിധാനത്തിൽ പ്രാദേശിക പണമിടപാടുകാരുടെ സ്വാധീനം ചർച്ച ചെയ്യുക.

വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം (Credit Deposit Ratio)

ബാങ്കുകൾ തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച നിക്ഷേപത്തിന്റെ എത്രഭാഗം വായ്പയായി നൽകിയെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് വായ്പാനിക്ഷേപഅനുപാതം (Cash Deposit Ratio - CDR). ഇതിന് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നത് RBI ആണ്. ഉയർന്ന വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ബാങ്കുകൾ തങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച നിക്ഷേപത്തിന്റെ വലിയൊരു ഭാഗം വായ്പയായി നൽകി എന്നതാണ്. എന്നാൽ കുറഞ്ഞ വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് എന്തായിരിക്കും?



ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ വായ്പാസ്ത്രോതസ്സുകൾ ഏതെല്ലാം?

അവ എങ്ങനെയാണ് സമ്പദ്‌ഘടനയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന് ക്ലാസിൽ ചർച്ച ചെയ്യുക.



വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പൊതുമേഖലാബാങ്കുകളിലെ വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം നൽകിയിരിക്കുന്നു.

സംസ്ഥാനം	മാർച്ച് 2021	മാർച്ച് 2022	മാർച്ച് 2023
ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	136.20	145.62	155.40
അസം	37.69	42.98	47.27
തമിഴ്നാട്	103.05	99.76	104.79
കേരളം	64.74	65.85	72.05
പഞ്ചാബ്	44.56	43.68	41.92

Source: Kerala Economic Review 2023

- ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം കൂടുതലാകാനും മറ്റ് ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം കുറവായിരിക്കാനുമുള്ള കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക.
- മാർച്ച് 2021 മുതൽ മാർച്ച് 2023 വരെയുള്ള വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം വിലയിരുത്തുക.

സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ

പണത്തിന്റെയും സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രയോജനങ്ങൾ എല്ലാവരിലേയ്ക്കും എത്തിക്കുന്നതിന് രാജ്യം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ സാധാരണക്കാർ, ഗ്രാമീണമേഖലയിലെ ജനങ്ങൾ, അരികുവൽകരിക്കപ്പെട്ടവർ എന്നിവരിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേരുമ്പോഴാണ് സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ (Financial inclusion), എല്ലാവരെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സാമ്പത്തികവളർച്ച (Inclusive growth) എന്നിവ ത്വരിതപ്പെടുന്നത്. ഇതിനായി ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് നമുക്ക് നോക്കാം.

ബാങ്ക് ദേശസാൽക്കരണം

ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനം രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേയ്ക്കും കൂടുതൽ ജനങ്ങളിലേയ്ക്കും എത്തിക്കുന്നതിനായി 1969-ൽ 14 ബാങ്കുകളും 1980-ൽ 6 ബാങ്കുകളും ദേശസാൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു. ബാങ്ക് ദേശസാൽക്കരണത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

- ഗ്രാമീണമേഖലയിലെ ബാങ്കിങ് സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുക.
- കർഷകർക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുക.
- വായ്പയുടെ നീതിപൂർവമായ വിതരണം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- സാമ്പത്തികശക്തി ഏതാനും ജനങ്ങളിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് തടയുക.

സഹകരണ ബാങ്കിങ്ങ് സംവിധാനങ്ങൾ

ഗ്രാമീണർ, സാധാരണ കർഷകർ എന്നിവർക്ക് ബാങ്കിങ്ങ് സൗകര്യം ലക്ഷ്യമാക്കി ഗ്രാമീണ സമ്പദ്ഘടനയെ സജീവമാക്കാൻ സഹകരണ ബാങ്കുകൾ നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. സഹകരണം, സ്വയം സഹായം, പരസ്പര സഹായം എന്നീ തത്വങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് സഹകരണ ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഗ്രാമീണരിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുക, സ്വകാര്യ പണമിടപാടുകാരിൽ നിന്നും സാധാരണക്കാരെ രക്ഷിക്കുക, കർഷകർക്കും ചെറുകിട വ്യവസായികൾക്കും കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ വായ്പകൾ നൽകുക എന്നിവയെല്ലാം സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.



കേരളാബാങ്ക്

കേരളാബാങ്കിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത് ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ 1914ലെ തിരുവിതാംകൂർ സഹകരണസംഘം നിയന്ത്രണങ്ങൾ നിയമത്തിലൂടെ 1915ൽ തിരുവനന്തപുരം കേന്ദ്രസഹകരണബാങ്കായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തത് മുതലാണ്. 1916 ജനുവരി 18-ന് ബാങ്കായി പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങി. 1966 ജൂലൈയിൽ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ആക്ട് (1934-ലെ ആക്ട്) പ്രകാരമുള്ള രണ്ടാം പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. 2019-ൽ കേരളത്തിലെ 13 ജില്ലാസഹകരണബാങ്കുകൾ കേരള സംസ്ഥാന സഹകരണബാങ്കായി മാറുകയും കേരളാബാങ്ക് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കേരളാബാങ്ക് 823 ശാഖകളുമായി കേരളത്തിലെ 14 ജില്ലകളിലും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

മികച്ച ബാങ്കിങ്ങ് സേവനങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ ഉറപ്പുവരുത്തൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വികസനം ത്വരിതപ്പെടുത്തൽ എന്നിവയാണ് കേരളാബാങ്കിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ. സാമൂഹ്യ പ്രതിബദ്ധത, ഗ്രാമീണ വികസനം, പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹത്തിന് പിന്തുണ നൽകൽ എന്നിവയും ബാങ്കിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.

ബാങ്കിന്റെ ഓഹരിയിൽ 40% കേരളാഗവൺമെന്റിനും 30% ജില്ലാസഹകരണബാങ്കിനും 30% മറ്റുള്ളവർക്കുമാണ്. നിരവധി ബാങ്കിങ്ങ് സേവനങ്ങളാണ് കേരളാബാങ്ക് അതിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് നൽകുന്നത്. നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കൽ, വായ്പ നൽകൽ, മറ്റ് പണമിടപാടുകൾ നടത്തൽ എന്നിവയെല്ലാം ഇതിലുൾപ്പെടും. കേരളത്തിലുടനീളമുള്ള ATM സർവീസുകൾ, ആധുനിക ബാങ്കിങ്ങ് സാങ്കേതികവിദ്യ, ഡിജിറ്റൽപ്ലാറ്റ്ഫോം എന്നിവയിലൂടെ തങ്ങളുടെ ഇടപാടുകാർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട അനുഭവവും മികച്ച കാര്യക്ഷമതയും ബാങ്ക് നൽകുന്നു.

മൈക്രോ ഫിനാൻസ്

പരമ്പരാഗത ബാങ്കിങ്ങ്സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമല്ലാത്ത താഴ്ന്ന വരുമാനത്തിൽപ്പെട്ട വ്യക്തികൾ, കുടുംബങ്ങൾ, ബിസിനസ്സുകാർ എന്നിവർക്ക് സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ നൽകുക എന്നതാണ് മൈക്രോ ഫിനാൻസ് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

ദാരിദ്ര്യം കുറയ്ക്കുക, സ്ത്രീകളെയും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരെയും ശാക്തീകരിക്കുക, സംരംഭകത്വം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, തൊഴിൽ സൃഷ്ടി ഉറപ്പുവരുത്തുക, ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നിവയെല്ലാം മൈക്രോ ഫിനാൻസ് മുമ്പോട്ട് വയ്ക്കുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.

1983-ൽ ബംഗ്ലാദേശിൽ പ്രൊഫ. മുഹമ്മദ് യൂനസ് സ്ഥാപിച്ച ഗ്രാമീൺ ബാങ്ക് മൈക്രോഫിനാൻസിന് മികച്ച ഉദാഹരണമാണ്. കേരളത്തിൽ കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് മൈക്രോ ഫിനാൻസ് എന്ന ആശയത്തിലാണ്. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിനുമായി കേരളത്തിൽ കുടുംബശ്രീ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ലോകശ്രദ്ധയാകർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അയൽക്കൂട്ടം, സ്വയം സഹായസംഘങ്ങൾ (NHGS, SHGS) എന്നിവർ വഴി ലഘുനിക്ഷേപം സ്വീകരിച്ചും ആവശ്യാനുസരണം വായ്പകൾ നൽകിയും ഈ സംവിധാനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ജന്ധൻ അക്കൗണ്ട്

രാജ്യത്ത് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് ഇല്ലാത്ത എല്ലാവർക്കും അക്കൗണ്ട് തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയാണ് പ്രധാനമന്ത്രി ജന്ധൻ അക്കൗണ്ട്. രാജ്യത്തെ എല്ലാവരെയും ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങളുടെ പരിധിയിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരിക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം. പൂജ്യം മിനിമം ബാലൻസ് അക്കൗണ്ട് ഇതിന്റെ സവിശേഷതയാണ്. താഴ്ന്ന വരുമാനക്കാർക്ക് സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക, സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, ബാങ്കിങ് ശീലം വളർത്തുക എന്നിവയും ഇത് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നു.

അടുത്ത കാലത്തായി സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകൾക്കായി ഡിജിറ്റൽ കറൻസി കൂടുതലായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. ഭൗതിക കറൻസികൾ കുറച്ചു കൊണ്ട് ഡിജിറ്റൽകറൻസികളുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിച്ച് പണരഹിത സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലേയ്ക്ക് (Cashless Economy) നീങ്ങുന്നതിനായി ആധാർ അധിഷ്ഠിത പെയ്മെന്റ് സംവിധാനം, ഇ-വാലറ്റ്, നാഷണൽ ഫിനാൻസ് സ്വിച്ച് എന്നിവയും ഗവൺമെന്റ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.



ചിത്രം 5.15



സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ എന്തെല്ലാം?

ഉൽപാദനം, ഉപഭോഗം, വിതരണം എന്നീ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ സക്രിയമാക്കുന്നതിൽ പണം പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. പണം ഡിജിറ്റൽ രൂപത്തിൽ എത്തിയതോടുകൂടി ക്രയവിക്രയങ്ങളുടെ എണ്ണവും വ്യാപ്തിയും വർദ്ധിച്ചു. മാറുന്ന ലോകക്രമത്തിനനുസരിച്ചുള്ള കറൻസികളും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഉപഭോഗത്തിനായി വിപണിയിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്ന പണം നേരിട്ട് ഉൽപാദകരിലും വിതരണക്കാരിലും എത്തുമ്പോൾ സമ്പാദ്യത്തിനായി മാറ്റിവെക്കപ്പെട്ട പണം വായ്പകളായി സംരംഭകരിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുന്നത് ബാങ്ക് ബാങ്കിതരധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയാണ്. പണത്തിന്റെ കൈമാറ്റം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച് സാമ്പത്തികവളർച്ച ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ബാങ്കുകളും ബാങ്കിതരധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും ഗണ്യമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ വ്യാപനവും ഉപയോഗവും പണരഹിതഇടപാടുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം ബാങ്കിങ് സൗകര്യം നിലവിലില്ലാത്ത ഉൾനാടൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെയും ബാങ്കിങ് ശൃംഖലയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.



തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ

1. റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ വെബ്സൈറ്റ് സന്ദർശിച്ച് വിവിധ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു ക്ലാസ് പതിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.
2. നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തുള്ള ഒരു വാണിജ്യബാങ്ക് സന്ദർശിച്ച് അവരുടെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക. വായ്പാനിക്ഷേപ അനുപാതം, വിവിധ വായ്പകൾ, നിക്ഷേപങ്ങൾ, അവയുടെ പലിശനിരക്കുകൾ എന്നിവ കാണിക്കുന്ന ചാർട്ട് തയ്യാറാക്കുക.
3. ഒരു ഉൽപാദന യൂണിറ്റ് സന്ദർശിച്ച് ചുവടെ പറയുന്ന വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുക.
 - പ്രവർത്തനമേഖല (പ്രാഥമികം, ദ്വിതീയം, തൃതീയം)
 - ഈ ഉൽപാദന യൂണിറ്റിന് ബാങ്ക് പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന സേവനങ്ങൾ.
 - മറ്റ് മേഖലകളുമായുള്ള ബന്ധം